

Tamás

húsvéti igemagyarázat

Enying,
2020. április 13. Húsvét hétfő
a 6. istentisztelet nélküli nap

János evangéliuma 20, 24-28:

Tamás pedig, egy a tizenkettő közül, akit Ikernek hívtak, nem volt velük, amikor megjelent Jézus. A többi tanítvány így szólt hozzá:

- Láttuk az Urat.

Ő azonban ezt mondta nekik:

- Ha nem látom a kezén a szegek helyét, és nem érintem meg ujjammal a szegek helyét, és nem teszem a kezemet az oldalára, nem hiszem.

Nyolc nap múlva ismét benn voltak a tanítványai, és Tamás is velük. Bár az ajtók zárva voltak, bement Jézus, megállt középen, és ezt mondta:

- Békesség nektek!

Azután így szólt Tamáshoz:

- Nyújtsd ide az ujjadat, és nézd meg a kezeimet, nyújtsd ide a kezedet, és tedd az oldalamba, és ne légy hitetlen, hanem hívő!

Tamás pedig így felelt:

- Én Uram és én Istenem!

Jézus így szólt hozzá:

- Mivel látsz engem, hiszel: boldogok, akik nem látnak, és hisznek.

* * *

Az evangéliumok húsvéti leírásai nagypéntekig logikusak. Ami viszont nagypéntek után történik, feladja nekünk a leckét. Hogy irigységből, hatalomféltésből, dühből ki lehetett végezni Krisztust, emberileg még értelmezhető. Ami viszont ezután történik, már kevésbé az.

Tamás kételye teljesen jogos. Ahogyan most mi, ő is bezárkózva, a négy fal között várta, hol enyhüljön a kinti légkör. A virágvasárnap még hallelujázó tömeg teli torokból kiáltotta Barabás nevét, a Mestert keresztre feszítették, a Jézus ellenes hangulat mint valami vírus terjedt szét villámgyorsan Jeruzsálemben. Csak addig kell kivárni, amíg ez enyhül, aztán vissza lehet menni vidékre, mindenki folytathatja ott, ahol a Jézussal való találkozás előtt abbahagyta. Nincs mit tenni, a „Jézus projekt” megbukott, bármilyen tökéletesnek is tűnt a portfóliója, a valóság apró szilánkokra törte. Csak addig kell kibekkelni abban az emeleti bérlakásban, amíg biztonságban haza lehet indulni.

Ehhez képest megdöbbenve tapasztalja Tamás a többi tanítvány megmagyarázhatatlan örömét. Épp nem volt ott, amikor a feltámadt Mester megjelent nekik - és most úgy viselkednek, mintha már nem kellene az életükért aggódni, hogy a főpapok felszámolják a názáreti tanítványi körét is. Úgy viselkednek, mintha Krisztus ügye meg se bukott volna. Amit mondanak, az meg végképp ellene mond a józan észnek:

Látták az Urat. E kettő zavarja össze Tamást: azt mondják, hogy Jézus feltámadt, és olyan öröm sugárzik róluk, hogy kétség nem fér hozzá: komolyan is gondolják.

Tamáshoz hasonlóan mi is mindent meg akarunk magyarázni. Keressük az ok-okozati összefüggéseket, mintha a biztonságérzetünk függne attól, hogy megértjük-e a körülöttünk lévő világot. Einstein a megértés folyamatát egy lufihoz hasonlította. A képzeletbeli lufi belsejében van, amit már meg tud magyarázni, a lufi felszíne viszont az a tartomány, mi még magyarázatra szorul. Viszont minél több mindent ért (minél

nagyobb a lufi), annál nagyobb a felszíne is (annál több minden van, amire nem talál magyarázatot). Nem véletlen, hogy az igazán bölcs emberek nem kérkednek a tudásukkal, hanem ellenkezőleg, arról beszélnek szívesen, amit még nem értenek. Sőt: mintha szívesebben kérdeznének, mint állítanának.

Húsvét csodájáig még senki nem jutott el a feltámadás megértésén keresztül. A Krisztusban, mint Megváltóban való hitig nem a racionalitások keresztül vezet út. (Nem ennek ellenére, hanem emellett igaz Canterbury Anselmus felismerése is, hogy a hit folyamatosan keresi az értelmet: *fides quaerens intellectum*.)

A mai történet arról beszél, hogy a feltámadt Krisztussal való találkozás az, ami a feltámadás tényének meg nem értése ellenére örömmel tölt el minket. Húsvétkor Krisztus azt szeretné, hogy örömmel fogadjuk el: legyőzte a halált. A titkot pedig bízzuk rá. Ne bizonytalankodjunk, ne kételkedjünk, ne engedjünk a félelmeinknek, hanem örömmel fogadjuk el, ami húsvétkor történt Vele.

Ez az örömteli élet húsvét lényege. Református keresztyén hitünk vagy húsvéti hit, vagy nem hit.

„Békesség nektek” - mondja Jézus, amikor megjelenik abban a lakásban. Nem kell félni többé a bezárt ajtók mögött. Sem a főpapoktól, sem a járványtól. Ne félelemmel és bizonytalansággal töltsük meg a lakásunkat, hanem halljuk meg Őt, aki most - miközben ezt olvasod - belép Hozzád, és felkínálja Neked békességét.

A történetünkre visszaugorva: Tamás - korábbi mondata ellenére - nem megy oda, hogy kezét a Mester sebeire helyezze (ahogy Caravaggio lefesti). Még akkor sem, amikor Jézus kifejezetten erre kéri. Látva Mesterét, felkiált: „Én Uram és én Istenem!”.

Tamásnak ez a felismerése olyan gyönyörű hitvallás, amit mi, akik nem látunk, és hiszünk utána mondhatunk. Jézus soha nem kér tőlünk lehetetlent. Nem kéri, hogy értsük meg, ami ellene mond a tapasztalatainknak. Ő azt akarja, hogy higgyünk Benne. A mi érdekünkben. Ezért született közénk, ezért tanított, tett csodákat, ezért vállalta a keresztszűz áldozatát, és ezért támadt fel harmadnapra: hogy higgy benne. Más szavakkal: bízd rá magad, lásd meg áldásait, éld át békességét, ragaszkodj hozzá hűségesen.

Tamást nem az értelem vezette hitre, hanem a látás. Minket pedig a hallás és az olvasás - az igeolvasás, a prédikáció olvasás, egy-egy bizonyoságtévő szépirodalmi szöveg olvasása. Minket, hallókat és olvasókat nevez Jézus boldognak.

Kedves Olvasó! Isten áldjon meg abban, hogy *minden ellenére* tudj hinni a feltámadt Jézusban. Ebből a *mégis* hitből pedig áradjon olyan boldogság, a lelked olyan egyensúlya, amit sem belső, sem külső tényező ki nem záríthat.

Most még hitben járunk és nem látásban. De amíg hitben járunk, addig húsvéti hitben, abban az boldogságban, amit a Megváltónk feltámadása hozott ebbe a világba. Legyen így!

Ámen!

* * *

*Bánt a sok gond, úz a bánat,
Tört remény, vagy félelem:
Ő nem hagy el, biztatást ad:
Békesség van énvelem.*

230. dicséret 2. versszaka